

**REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KONTROLLI I LARTË I SHTETIT
KRYETARI**

Nr. 807/7 Prot.

Tiranë, më 01/02/2021

V E N D I M

Nr. 10, Datë 29/01/2021

**PËR
AUDITIMIN TEMATIK TË USHTRUAR NË
UNIVERSITETIN “ALEKSANDËR MOISIU” DURRES
“AUDITIM PËRPUTHSHMËRIE”,
për periudhën nga data 01.01.2013 deri më datën 20.09.2020**

Nga “Auditimi Tematik i përputhshmërisë” i ushtruar në Universitetin “Aleksandër Moisiu” Durrës, për periudhën 01.01.2013 deri më 20.09.2020, u konstatuan disa të meta e mangësi në veprimtarinë administrative ndaj kriterëve të vlerësimit, përfshirë kuadrin ligjor dhe rregullator në fuqi, që lidhen dhe ndikojnë në përdorimin e fondeve/burimeve, të rëndësisë materiale por jo të përhapura, për të cilat japim *opinion të kualifikuar të përputhshmërisë*.

Pasi u njoha me Raportin Përfundimtar të Auditimit dhe Projektvendimin e paraqitur nga Grupi i Auditimit të Departamentit të Institucioneve Qendrore, shpjegimet e dhëna nga subjekti i audituar, si dhe vlerësimet mbi objektivitetin dhe cilësinë e auditimit nga, Drejtori i Departamentit të mësipërm, Drejtori i Drejtorisë së Standardeve dhe Sigurimit të Cilësisë së Auditimit si dhe Drejtori i Përgjithshëm, në mbështetje të neneve 10, 15, 25 dhe 30, të ligjit nr. 154/2014 miratuar në datën 27.11.2014 “Për Organizimin dhe Funksonimin e Kontrollit të Lartë të Shtetit”,

VENDOSA:

I. Të miratoj Raportin Përfundimtar të Auditimit Tematik, “Mbi Përputhshmërinë” të ushtruar në Universitetin “Aleksandër Moisiu” Durrës, sipas programit të auditimit nr. 807/1 prot, datë 01.09.2020, i ndryshuar, për veprimtarinë nga data 01.01.2013 deri më datën 20.09.2020.

II. Të miratoj Opinionin e auditimit, rekomandimet për përmirësimin e gjendjes dhe të kërkoj marrjen e masave sa vijon;

A. OPINIONI I AUDITIMIT

-Ne audituam përputhshmërinë e veprimtarisë administrative të Universitetit “Aleksandër Moisiu” Durrës, sa i takon shkallës së zbatueshmërisë së rregullave, ligjeve dhe rregulloreve, politikave, kodeve të vendosura apo termave dhe kushteve, mbi të cilat ky institucion realizon misionin e tij, (kriteret e auditimit të përputhshmërisë) me fokus të veçantë likuidimin e detyrimeve të prapambetura. Në përfundim të procedurave audituese janë konstatuar disa të meta dhe mangësi që lidhen kryesisht, me mungesën e kuadrit të plotë rregullator për miradministrimin financiar, mbartjen nga institucioni në vijimësi të detyrimeve të prapambetura, etj. Gjatë auditimit në terren janë të marrë të dhëna të mjaftueshme të cilat mundësojnë dhënien e opinionit.

Opinion i kualifikuar mbi përputhshmërinë

Sipas opinionit të KLSH-së, nga auditimi i përputhshmërisë¹, i mbështetur në ligjin nr. 154/2014 miratuar në datën 27.11.2014 “Për Organizimin dhe Funkcionimin e Kontrollit të Lartë të Shtetit”, standardet INTOSAI dhe në Manualin e Auditimit të Përputhshmërisë së KLSH-së, i kryer në subjektin Universiteti “Aleksandër Moisiu” Durrës, rezultuan disa devijime nga kuadri ligjor dhe rregullator në fuqi (kriteret), të cilat në gjykimin profesional të audituesit shtetëror të pavarur janë materiale por jo të përhapura, efektet e të cilave justifikojnë dhënien e ***një opinionit të kualifikuar të përputhshmërisë***².

Baza për opinionin e kualifikuar (ISSAI 4000³)

Ne e kemi kryer auditimin në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Auditimit të Sektorit Publik (ISSAIs), ISSAI-n 4000 “Standardi i Auditimit të Përputhshmërisë”. Ne jemi të pavarur kundrejt subjektit të audituar, mbështetur në ISSAI-n 10- Deklarata e Meksikës mbi Pavarësinë e SAI-t, si dhe ISSAI 30- Kodi Etik. Ne i kemi përmbushur përgjegjësitë tona etike, në përputhje me standardet e sipërpërmendura, përfshirë këtu edhe Kodin e Etikës së KLSH-së. Auditimi ynë përfshin kryerjen e procedurave me qëllim marrjen e evidencave të auditimit, mbi ligjshmërinë dhe rregullshmërinë e veprimtarisë të ushtruar nga subjekti i audituar. Procedurat janë përzgjedhur mbështetur mbi gjykimin profesional të audituesit, duke marrë në konsideratë vlerësimin e riskut dhe materialitetit për subjektin e audituar.

Ne arritëm në konkluzionin se, mangësitë e konstatuara të cilat lidhen kryesisht me, mungesën e kuadrit të plotë rregullator për miradministrimin financiar, kanë ndikime të rëndësishme në veprimtarinë institucionale, pasi dobësojnë procesin e planifikimit dhe monitorimit buxhetor si dhe ndikojnë në efikasitetin e sistemeve të kontrollit të brendshëm. Ndërkohë, akumulimi dhe mbartja në vijimësi e detyrimeve të prapambetura, e ekspozojnë njësinë publike drejt risqeve të vazhdueshme për pagesa penalitetesh kontraktuale, çka kërkon një vëmendje të shtuar në vijim.

¹ Mbështetur mbi ligjin nr. 154/2014 “Për organizimin dhe funksionimin e KLSH-së”

² Një opinion i kualifikuar shprehet kur efekti ose efektet e mundshme të një çështjeje, nuk janë aq materiale sa të justifikojnë dhënien e *opinionit të kundërt* ose një *refuzim të opinionit*

³ ISSAI 4000 – Udhërrëfyesi i Auditimit të Përputhshmërisë

Për përmirësimin e gjendjes rekomandojmë marrjen e masave si *më poshtë*:

B. PROPOZIME PËR NDRYSHIME APO PËRMIRËSIME NË LEGJISLACIONIN NË FUQI

1. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi rezultoi se, Universiteti “Aleksandër Moisiu” Durrës, në zbatim të nenit 132 të ligjit nr. 80/2015 “Për Arsimin e Lartë dhe Kërkimin Shkencor në Institucionet e Arsimit të Lartë” ka hartuar vetëm disa prej akteve rregullativë të kërkuar nga ligji. Konkretisht është hartuar statuti i ri i cili është miratuar nga ministri përgjegjës për arsimin me Urdhrin nr. 385 datë 09.07.2018, i ndryshuar, si dhe “Rregullorja e Brendshme” e institucionit e miratuar me vendimin nr. 154 datë 26.11.2018 prej Senatit Akademik. Veç akteve të sipërcituar, UAMD nuk ka hartuar dhe miratuar ende “Rregulloren mbi funksionimin e Bordit të Administrimit” i cili është organi më i lartë drejtues administrativ në IAL si dhe “Rregulloren Financiare” e cila miratohet prej Bordit të Administrimit. Referuar kërkesave të ligjit kjo bazë rregullative duhet të hartohet brenda vitit të parë akademik nga hyrja në fuqi e ligjit. Mospërbushja e këtij detyrimi nga ana e institucionit bie në kundërshtim me neni 33 pika 3, neni 49 pika 1/a,c,e, dhe neni 132 të ligjit nr. 80/2015 por dhe akteve ligjore e nënligjor mbi hartimin, monitorimin dhe zbatimin e buxhetit. Ndikimi evidentohet si në aspektin e mirëfunksionimit organizativ por dhe atij financiar, pasi këto akte rregullativë përmbajnë proceset dhe hapat që duhet të ndërmerren nga njësitë e veçanta në IAL, për hartimin e buxhetit vjetor dhe atij afatmesëm si dhe rolin mbikëqyrës të Bordit të Administrimit në zbatimin e tij. *Trajtuar më hollësisht në faqet nr 18-49 të Raportit Përfundimtar të Auditimit.*

1.1 Rekomandimi: UAMD të ndërmarrë veprimet e nevojshme administrative, për hartimin dhe miratimin e “Rregullore për Funksionimin e Bordit të Administrimit”, “Rregullore Financiare” si dhe akteve të tjerë të nevojshëm për plotësimin e kuadrit rregullator të institucionit dhe garantimin e mirëfunksionimit administrativ dhe financiar.

Menjëherë

C. MASA ORGANIZATIVE

1. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi rezultoi se, Universiteti “Aleksandër Moisiu” Durrës, në fund të muajit shtator 2020 paraqitet me një situatë detyrimesh të palikujduara në shumën rreth 73.4 milion nga të cilat 69.7 milion lekë përfaqësohen nga “Detyrime për investime” ndërsa pjesa tjetër i përket detyrimeve për mallra dhe shërbime. Nga vlera e papaguar për investime, rreth 54.8 milion lekë ose rreth 79% janë detyrime të mbartuara nga periudha të mëparshme, ndërsa 14.9 milion lekë ose rreth 21% e tyre i përkasin detyrimeve të krijuara në 9 mujorin e vitit 2020. Investimet e palikuiduara u përkasin punimeve ndërtimore dhe pajisje të nevojshme për godinën e re universitare. Në fund të vitit 2018 si rrjedhojë e aplikimit të reduktimit të tarifave studentore si dhe heqjes së pagesave shtesë për studentët për tërheqjen e dokumentacioneve të tjera nga Sekretaritet Mësimore, të ardhurat e institucionit janë tkurrur ndjeshëm. Këto ndryshime kanë përgjysmuar të ardhurat, ndërkohë që institucioni trashëgonte vlera të konsiderueshme detyrimesh të prapambetura nga periudhat e mëparshme. Megjithëse planifikimet buxhetore në periudhat vijuese kanë qenë konservatore, ende sot një pjesë e këtyre detyrimeve të trashëguara qëndrojnë në regjistrat e institucionit si detyrime për tu paguar. Pavarësisht nevojës për investime dhe ambiente të reja, në funksion të mësimdhënies dhe cilësisë së saj, nga ana e institucionit duhej të ishte ndjekur një qasje më e kujdesshme mbi planifikimin dhe kryerjen e tyre në kohë, me qëllim ruajtjen e balancave financiare dhe mosakumulimin e vazhdueshëm të tyre. Moslikuidimi i detyrimeve sipas afateve të përcaktuara në kontratë e ekspozon buxhetin e institucionit drejt risqeve për pagesa kamatëvonesash shtesë, referuar përcaktimeve të nenit 5 të ligjit nr.48/2014 “Për pagesat e vonuara në detyrimet kontraktore e tregtare”. *Trajtuar më hollësisht në faqet nr 49-53 Raportit Përfundimtar të Auditimit.*

1.1 Rekomandimi: UAMD të kryej një planifikim më të kujdeshëm të investimeve të reja duke i dhënë prioritet fillimisht likuidimit të detyrimeve të prapambetura dhe respektuar rigorozisht radhën FIFO për pagesë, referuar momentit kur detyrimi ka lindur.

Menjëherë dhe në vijimësi

D. MASA DISIPLINORE

Mbështetur në nenet 52 dhe 67, të ligjit nr. 80/2015 “Për arsimin e lartë dhe kërkimin shkencor në institucionet e arsimit të lartë në Republikën e Shqipërisë”, Statutin dhe Rregulloren e Brendshme të Institucionit, si dhe aktet e tjera nënligjore në fuqi, ***i rekomandohet*** Administratorit të Institucionit, të analizoj dhe vlerësoj, të metat dhe mangësitë e trajtuara në Raportin Përfundimtar të Auditimit sipas përgjegjësisë individuale dhe të nisë menjëherë procedurat për dhënien e masave disiplinore përkatëse.

E. SHËNIM I KRYETARIT

Duke qenë se, auditimi është tematik dhe i fokusuar në trajtimin e ankesës së administruar në KLSH me nr. 723 prot, datë 24.07.2020, drejtimit e auditimit që kanë të bëjnë me hartimin dhe zbatimin e buxhetit, si dhe ecurinë e detyrimeve të prapambetura, janë trajtuar në funksion të ankesës së sipërcituar, ndërsa mbulimi i plotë me auditim i këtyre drejtimeve, do të jetë objekt i auditimit të radhës që do të zhvillohet pranë këtij institucioni.

Me ndjekjen dhe kontrollin e zbatimit të detyrave dhe masave të përcaktuara në këtë vendim ngarkohet Departamenti i Auditimit të Institucioneve Qendrore. Ky vendim përcillet në formë rekomandimi në subjektin e auditimit.

K R Y E T A R

Arben SHEHU